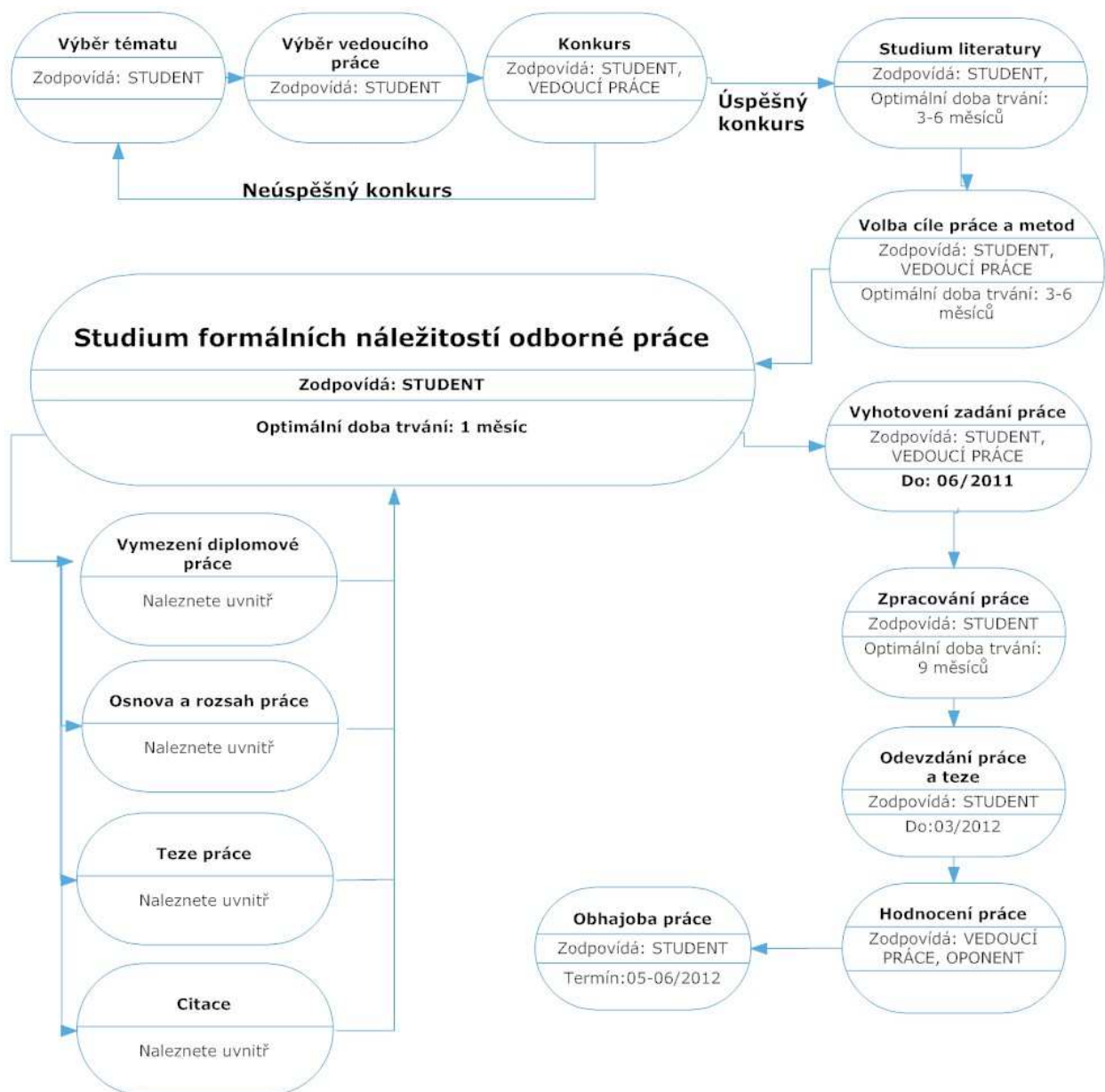

Požadavky pro předkládání bakalářských prací SZZ 2012

OBSAH

TÉMA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	3
OSNOVA PRÁCE.....	3
DESKY A VSTUPNÍ ČÁST PRÁCE	3
ÚPRAVA STRÁNKY A ROZSAH PRÁCE	4
TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	5
ODEVZDÁNÍ PRÁCE A TEZE.....	5
VYMEZENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	6
PRŮBĚŽNÉ A BIBLIOGRAFICKÉ CITACE	8
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	15
DOPORUČENÉ ZDROJE (BIBLIOGRAFIE)	17
SEZNAM TABULEK	
<i>Tabulka 1</i> Základní parametry úpravy stránky a rozsah BP	4
<i>Tabulka 2</i> Odkaz na jméno a datum – základní parametry	8
<i>Tabulka 3</i> Číselné citace – základní parametry.....	9
<i>Tabulka 4</i> Průběžné poznámky – základní parametry	10

TÉMA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Při volbě tématu BP je nutné respektovat:

- *studijní obor* – práce musí odpovídat profilu absolventa (viz <http://www.pef.czu.cz> – Studium → Studium na fakultě → Bakalářské studium → Uplatnění absolventů);
- *profil katedry* – stejné téma může být vypsáno více katedrami, jeho zpracování však musí odpovídat zaměření příslušné katedry (viz <http://www.pef.czu.cz> – Katedry a součásti → Katedry → Základní informace).

OSNOVA PRÁCE

Číslování a názvy hlavních kapitol práce jsou stanoveny osnovou (viz níže) a jejich dodržení v práci je závazné:

- 1 Úvod
- 2 Cíl práce a metodika
- 3 Teoretická východiska / Přehled řešené problematiky*

Další členění dle upřesnění vedoucího BP:

- 4 Vlastní práce / Vlastní zpracování / Vlastní řešení / Analytická část*
- 5 Výsledky a diskuse / Zhodnocení výsledků*
apod.
- X Závěr
- X Seznam použitých zdrojů
- X Přílohy

* Volí se pouze jedna z uvedených možností názvu kapitoly.

Pozn.: Počet a názvy dalších kapitol (zařazených mezi Teoretická východiska a Závěr) stanoví vedoucí práce. Číslování kapitol Závěr atd. se odvíjí od počtu kapitol předchozích.

DESKY A VSTUPNÍ ČÁST PRÁCE

DESKY

U desek se vyžaduje pevná vazba, barva přebalu ani potisku není určena. Přední strana desek obsahuje tyto údaje:

- škola,
- fakulta,
- typ práce,
- rok odevzdání,
- jméno autora – křestní jméno a PŘÍJMENÍ, např. Jan KLIMENT.

VSTUPNÍ ČÁST PRÁCE

Vstupní část je tvořena následujícími položkami (viz IS BADIS – vzory) v pořadí:

- *Titulní list* – škola, fakulta, katedra, typ práce, název práce, jméno autora a tzv. copyrightová výhrada (© rok odevzdání ČZU v Praze).
- *Zadání práce* – originál, kopie, naskenovaná podoba (obě strany) – dle jednotlivých podob práce (originál, kopie, elektronická verze).
- *Čestné prohlášení* – prohlášení o samostatném vypracování BP, datum, vlastnoruční podpis (v každém výtisku práce).
- (*Poděkování* – vedoucímu BP, konzultantům, spolupracovníkům za poskytnutí rad či podkladových materiálů apod.)
- První číslovaná strana¹ – název práce česky a anglicky, souhrn (max. 15 řádků), klíčová slova (max. 10 pojmů), summary (anglický překlad souhrnu), keywords (anglický překlad klíčových slov) – pro tuto stránku lze nastavit jednoduché řádkování.
- Obsah – hierarchické uspořádání číslovaných názvů kapitol a podkapitol, včetně všech příloh, spolu s čísly jejich stran. Dále se zde uvádí Seznam obrázků / ilustrací a Seznam tabulek – typ vizualizace, číslování, název a příslušná strana.

ÚPRAVA STRÁNKY A ROZSAH PRÁCE

V následující tabulce je uvedena standardní podoba stránky a vymezen rozsah bakalářské práce (viz Tabulka 1).

Tabulka 1 Základní parametry úpravy stránky a rozsah BP

KRITÉRIUM	SPECIFIKACE	ROZMĚR / TYP
Okraje	horní levý dolní pravý	30 mm 35 mm 30 mm 20 mm
Řádkování	základní text	1,5
Velikost písma	základní text	12
Font	vektorové patkové proporcionální písmo	Times New Roman
Rozsah práce	hlavní textová část	30–40 stran

Zdroj: zpracováno dle Meško a kol., 2006; <http://www.sic.czu.cz>; Filka, 2002

¹ Číslice na první číslované straně se stanoví započtením předchozích položek počínaje Titulním listem, tzn., že jsou-li zařazeny všechny dané položky – Titulní list, Zadání (2 strany), Čestné prohlášení i Poděkování – první číslovaná strana má označení 6.

Stanovený **rozsah práce** se týká hlavní textové části, kterou tvoří:

- a) hlavní text, tj. kapitoly Úvod až Závěr, s nezbytnými ilustracemi a tabulkami,
- b) soupis citací, tj. kapitola Seznam použitých zdrojů.

Kompletní bakalářská práce se skládá ze tří částí:

- 1) Vstupní část práce (viz předchozí kapitola),
- 2) Hlavní textová část,
- 3) Přílohy.

Zpracováno dle ČSN ISO 7144 *Dokumentace – Formální úprava disertací a podobných dokumentů*.

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Teze je stručný výtah z bakalářské práce v rozsahu cca 2-3 stran textu. Teze a výtisky BP jsou určeny členům státnicové komise k podrobnějšímu seznámení se se zpracovanou problematikou.

Struktura teze:

- Titulní list – shodný s titulním listem BP, typ práce je doplněn výrazem *Teze*, tzn. *Teze bakalářské práce*.
- Souhrn a klíčová slova – česká verze.
- Vlastní text – členění dle struktury BP, vždy musí být uveden cíl práce a metodika, stěžejní část tvoří výsledky a diskuse autora.
- Seznam použitých zdrojů – vybrané bibliografické citace.

ODEVZDÁNÍ PRÁCE A TEZE

Prostřednictvím **IS BADIS** student odevzdává:

- elektronickou verzi práce ve formátu *.pdf – kompletní text práce včetně úvodních listů (viz vstupní část práce) a příloh,
- elektronickou verzi teze ve formátu *.pdf – teze bude zveřejněna v náhledu sestavy Program SZZ na jednotlivé dny u jména studenta,

dále platí

- jména souborů jsou vázána na uživatelské jméno do IS STUDIUM (např. xdvov100_BP.pdf a xdvov100_T.pdf),
- maximální velikost jednotlivých souborů je 10 MB,
- podrobnější pokyny jsou uvedeny v IS BADIS,
- elektronická verze práce i teze musí být nahrána ještě před odevzdáním verze tištěné,

Na příslušnou katedru (sekretariát nebo pověřená osoba) student odevzdává:

- 2 výtisky bakalářské práce (1 originál + 1 kopie) – oba v pevné vazbě,
- 4 ks teze – sešité drátěnou skobou.

Při odevzdání tištěné verze je nutné dodržovat pokyny a úřední hodiny příslušné katedry.

STUDENT ZODPOVÍDÁ ZA OBSAHOVOU SHODU ELEKTRONICKÉ A TIŠTĚNÉ VERZE PRÁCE I TEZE. POKUD PŘI NÁSLEDNÉ KONTROLE VYJDE NAJEVO PODVODNÉ JEDNÁNÍ (VČETNĚ PLAGIÁTORSTVÍ), BUDE SE STUDENTEM ZAHÁJENO DISCIPLINÁRNÍ ŘÍZENÍ S MOŽNOSTÍ VYLOUČENÍ ZE STUDIA.

VYMEZENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bakalářská práce je závěrečnou prací, završením příslušné formy studia na vysoké škole v podobě syntézy předchozího studia (Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2006) a její obhajoba je součástí státní závěrečné zkoušky. Přípravuje se podle příslušných studijních programů daného bakalářského studia, v souladu s profilem absolventa v daném studijním oboru, na příslušné katedře a pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce.

V souladu s profilem absolventa daného studijního oboru prokazuje student svou bakalářskou prací zejména schopnost:

- vybrat z tématu práce problém, kterému se detailněji věnuje (Strejček, 2009),
- vybrat adekvátní teoretická východiska řešeného problému (Strejček, 2009) z odborných a vědeckých monografií, článků a dalších zdrojů tištěného i elektronického charakteru,
- vhodně kriticky zpracovat vybraná teoretická východiska řešeného problému; „*studenti by měli být schopni kriticky pracovat s již publikovanými texty, zpracovávat koncepty a teorie v nich obsažené a nacházet v nich relevantní odpovědi vzhledem k řešenému problému (Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2006)*“,
- použití teoretických metod poznání* (metody abstrakce, specifikace, komparace, analogie, indukce, dedukce, modelování, atd.),
- formulace vhodných závěrů práce prostřednictvím analýzy a syntézy zjištěných faktů,
- samostatné práce v daném oboru, tzn. bez závislosti na vedoucím práce (Spousta, 2009; Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2006).

---

* Teoretické metody poznání, založené na rozumovém, tj. zprostředkovaném odrazu reality, zkoumanou realitu bezprostředně neodrážejí, ale vysvětlují, verifikují a predikují pomocí teoretického myšlení (Mervart, 1977).

Základním požadavkem na obsah bakalářské práce je uceleně zpracovat, utřídit a kriticky analyzovat přehled poznatků o závažném odborném problému (MU, Fakulta sportovních studií, 2006) za použití teoretických metod poznání. Studenti by měli předvést schopnost kriticky pracovat s již publikovanými texty, zpracovávat koncepty a teorie v nich nalezené, a nacházet v nich relevantní odpovědi na zadanou otázku / úkol (MU, Fakulta sociologických studií, 2006).

Bakalářská práce může být však založena i na orientačních výzkumech, jednodušších výzkumných šetřeních nebo může obsahovat předvýzkum pro navazující práci diplomovou (MU, Fakulta sportovních studií, 2006). Bakalářská práce nemá charakter samostatného empirického výzkumu (MU, Fakulta sociálních studií, 2006), jedná se o práci odbornou.

Doporučeným požadavkem ke zpracování bakalářské práce, podmiňujícím výběr adekvátních teoretických východisek řešeného problému, je prokázání schopnosti práce s cizojazyčnými zdroji informací ve vyváženém poměru ke zdrojům v jazyce českém.

V bakalářské práci musí být dodrženy zásady odborného textu.

Při psaní odborného textu autor vychází z myšlenek a výroků (případně dat) jiných tvůrců a zmapování stavu řešení dané problematiky se stává nedílnou součástí jeho práce (Šanderová, 2007, s. 85). V této souvislosti je nezbytné:

- citovat použitou literaturu, popř. jiné zdroje, v textu práce, tzn. vytvářet **průběžné citace** (odkazy na bibliografické citace),
- správně zapsat **bibliografické citace** (záznamy sloužící k identifikaci použitých zdrojů) – prvky, struktura a formální úprava,
- uspořádat **seznam použitých zdrojů** (soupis bibliografických citací).

Zdroje informací mohou být v práci uváděny podle různých standardů. Následující přehled vychází z:

- ČSN ISO 690 (01 0197) *Dokumentace. Bibliografické citace. Obsah, forma a struktura.*
- ČSN ISO 690-2 (01 0197) *Informace a dokumentace - Bibliografické citace - Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části.*

(<http://student.pef.czu.cz>).

PRŮBĚŽNÉ CITACE

Volí se pouze jeden způsob průběžné citace a ten musí být dodržen v celé práci. Norma uvádí tři možnosti zápisu odkazů:

1. Odkaz na jméno a datum

V normě je tento zápis nazván jako *Způsob uvádění prvního prvku a data*. Prvním prvkem je myšlen první údaj v bibliografické citaci (záznam o použitém zdroji) – nejčastěji jím je **jméno autora / autorů**, datum představuje **rok vydání dokumentu** (viz Tabulka 2). Záznamy v Seznamu použitých zdrojů (soupis bibliografických citací) jsou řazeny abecedně.

Tabulka 2 Odkaz na jméno a datum – základní parametry

NÁLEŽITOSTI ODKAZU	MOŽNÝ ZÁPIS	POZN.
Jméno autora/ů	příjmení / PŘÍJMENÍ	max. 3 autoři, při vyšším počtu – autor a kol.
Rok vydání	XXXX / XXXXa	má-li autor v témže roce více děl, využívá se specifikace pomocí malých písmen a, b, c atd.
Číslo stránky	s. XX	nepovinný údaj
Interpunkce	čárky	oddělují jednotlivé prvky v odkazu; při uvádění více autorů mohou být mezi jmény pomlčky
Závorky	okrouhlé / hranaté	je-li jméno autora součástí textu, dává se do závorek pouze rok vydání, popř. strana

Zdroj: zpracováno dle ČSN ISO 690; <http://www.boldis.cz>

Ukázka:

Text

... jednak mohou být dřívější poznatky podrobeny novému kritickému zhodnocení či se stát předmětem diskuse (Šanderová, 2007, s. 85). Východiskem vědeckého studia musí být pečlivé prostudování existující literatury o dané otázce, aby znovu nebyly zjišťovány věci dávno známé (Šesták, 2000, s. 26). Za naprosto běžné a žádoucí je považováno *převzít* fakta uváděná jinými autory ... (Filka, 2002, s. 131). „Odkazy na odbornou literaturu spojují daný text s jinými texty daného oboru [...] a autor většinou navazuje na starší poznatky“ (Čmejková, Daneš, Světlá, 1999, s. 227). Proces, kterým je přenášen vybraný úsek textu z původního dokumentu do nových souvislostí označuje Meško a kol. (2006, s. 217) jako citování. V této souvislosti musí každý odborný text vyhovět třem základním požadavkům (Šanderová, 2007, s. 85): ... atd. „Splnit tyto požadavky předpokládá vědět, kdy je třeba s informací zacházet jako s převzatou“ (Šanderová, 2007, s. 86).

Seznam použitých zdrojů (soupis bibliografických citací)

ČMEJKOVÁ, Světlá, DANEŠ, František, SVĚTLÁ, Jindra. *Jak napsat odborný text*. PhDr. Svatava Matoušková. 1. vyd., dotisk. Praha: LEDA, 1999. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.

FILKA, Jaroslav. *Metodika tvorby diplomové práce: Praktická pomůcka pro studenty vysokých škol*. 1. vyd. Brno: Vydavatelství Knihař, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.

MEŠKO, Dušan a kol. *Akademická příručka*. Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc.; PhDr. Eva Hatarová; Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc., PhDr. Miloševičová, 2006. 2. upr. vyd. Martin: Vydavatelstvo OSVETA, 2004, 2005, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: Několik zásad pro začátečníky*. Alena Miltová. 1. vyd., dotisk 2007. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2007. 209 s. Studijní texty; sv. 34. ISBN 978-80-86429-40-3.

ŠESTÁK, Zdeněk. *Jak psát a přednášet o vědě*. RNDr. Eva Leinerová. 1. vyd. Praha: Academia, 2002. 204 s. ISBN 80-200-0755-5.

2. Číselné citace

Dle ČSN ISO 690 (1996) platí, že číslice v textu zapsané jako horní index nebo do závorek umístěných na řádku citují dokumenty v pořadí, v němž byly poprvé odkázány. Při opakovaném použití je dokument citován pod stejným číslem (viz jeho první výskyt). Dané skutečnosti jsou shrnuty v následující tabulce (viz Tabulka 3).

V Seznamu použitých zdrojů jsou dokumenty uváděny pod stejným číslem jako v textu, tzn. podle jejich prvního použití.

Tabulka 3 Číselné citace – základní parametry

NÁLEŽITOSTI ODKAZU	MOŽNÝ ZÁPIS	POZN.
Číslice (číslo)	arabská číslice na řádku, popř. jako horní index	v pořadí podle prvního odkazu na příslušný dokument
Číslo stránky	s. XX	nepovinný údaj, ale umožňuje snazší identifikaci
Interpunkce	čárky	oddělují jednotlivé prvky v odkazu
Závorky	okrouhlé / hranaté	hranaté závorky se volí v případě častého používání okrouhlých závorek k jiným účelům než citačním

Zdroj: zpracováno dle ČSN ISO 690; <http://www.sic.czu.cz>

Ukázka:

Text

... jednak mohou být dřívější poznatky podrobeny novému kritickému zhodnocení či se stát předmětem diskuse (1, s. 85). Východiskem vědeckého studia musí být pečlivé prostudování existující literatury o dané otázce, aby znovu nebyly zjišťovány věci dávno známé (2, s. 26). Za naprosto běžné a žádoucí je považováno *převzít* fakta uváděná jinými autory ... (3, s. 131). „Odkazy na odbornou literaturu spojují daný text s jinými texty daného oboru [...] a autor většinou navazuje na starší poznatky“ (4, s. 227). Proces, kterým je přenášen vybraný úsek textu z původního dokumentu do nových souvislostí označuje Meško a kol. (5, s. 217) jako citování. V této souvislosti musí každý odborný text vyhovět třem základním požadavkům (2, s. 85): ... atd. „Splnit tyto požadavky předpokládá vědět, kdy je třeba s informací zacházet jako s převzatou“ (1, s. 86).

Seznam použitých zdrojů (soupis bibliografických citací)

1. ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: Několik zásad pro začátečníky*. Alena Miltová. 1. vyd., dotisk 2007. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2007. 209 s. Studijní texty; sv. 34. ISBN 978-80-86429-40-3.
2. ŠESTÁK, Zdeněk. *Jak psát a přednášet o vědě*. RNDr. Eva Leinerová. 1. vyd. Praha: Academia, 2002. 204 s. ISBN 80-200-0755-5.
3. FILKA, Jaroslav. *Metodika tvorby diplomové práce: Praktická pomůcka pro studenty vysokých škol*. 1. vyd. Brno: Vydavatelství Knihář, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.
4. ČMEJRKOVÁ, Světlá, DANĚŠ, František, SVĚTLÁ, Jindra. *Jak napsat odborný text*. PhDr. Svatava Matoušková. 1. vyd., dotisk. Praha: LEDA, 1999. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.
5. MEŠKO, Dušan a kol. *Akademická příručka*. Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc.; PhDr. Eva Hatarová; Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc., PhDr. Miloševičová, 2006. 2. upr. vyd. Martin: Vydavatelstvo OSVETA, 2004, 2005, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

3. Průběžné poznámky

Průběžné poznámky (viz Tabulka 4) se označují arabskou číslicí ve formě horního indexu, popř. arabskou číslicí umístěnou na řádku v závorkách. Cituje-li se v textu z určitého dokumentu vícekrát, přiděluje se každému odkazu nové číslo (v rámci jedné strany / jedné kapitoly / celého textu) podle pořadí jejich výskytu.

Odkazy jsou nejčastěji umístěny do poznámek pod čarou. Nemusí obsahovat všechny údaje bibliografické citace (uvádí se jméno autora a název publikace, popř. příslušná strana), ale daný dokument musí být jednoznačně identifikovatelný.

Záznamy v Seznamu použitých zdrojů jsou řazeny abecedně, bez číslování, první řádek každého záznamu je předsazen z důvodu přehlednosti (namísto předsazení je možné zvolit zápis pomocí odrážek).

Tabulka 4 Průběžné poznámky – základní parametry

NÁLEŽITOSTI POZNÁMKY	MOŽNÝ ZÁPIS	UPŘESNĚNÍ
Číslice (číslo)	horní index / arabská číslice na řádku	v pořadí dle použití dokumentu v textu, každá další poznámka má nové číslo
Závorky	okrouhlé	při zápisu na řádku
Odkaz	jméno autora, název, strana	poznámka pod čarou, popř. konec kapitoly
Interpunkce	čárky	oddělují jednotlivé prvky v odkazu

Zdroj: zpracováno dle ČSN ISO 690

Ukázka:

Text

... jednak mohou být dřívější poznatky podrobeny novému kritickému zhodnocení či se stát předmětem diskuse¹. Východiskem vědeckého studia musí být pečlivé prostudování existující literatury o dané otázce, aby znovu nebyly zjišťovány věci dávno známé.² Za naprosto běžné a žádoucí je považováno *převzít* fakta uváděná jinými autory ...³ „Odkazy na odbornou literaturu spojují daný text s jinými texty daného oboru [...] a autor většinou navazuje na starší poznatky“.⁴ Proces, kterým je přenášen vybraný úsek textu z původního dokumentu do nových souvislostí označuje Meško a kol.⁵ jako citování. V této souvislosti musí každý odborný text vyhovět třem základním požadavkům:⁶ ... atd. „Splnit tyto požadavky předpokládá vědět, kdy je třeba s informací zacházet jako s převzatou.“⁷

Poznámky pod čarou

¹ ŠANDEROVÁ, J., *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*, s. 85

² ŠESTÁK, Z., *Jak psát a přednášet o vědě*, s. 26

³ FILKA, J., *Metodika tvorby diplomové práce*, s. 131

⁴ ČMEJRKOVÁ, S., DANEŠ, F., SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*, s. 227

⁵ MEŠKO, D., KATUŠČÁK, D., FINDRA, J. a kol., *Akademická příručka*, s. 281

⁶ ŠANDEROVÁ, cit. 1, s. 85

⁷ Tamtéž, s. 86

Seznam použitých zdrojů (soupis bibliografických citací)

ČMEJRKOVÁ, Světa, DANEŠ, František, SVĚTLÁ, Jindra. *Jak napsat odborný text*. PhDr. Svatava Matoušková. 1. vyd., dotisk. Praha: LEDA, 1999. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.

FILKA, Jaroslav. *Metodika tvorby diplomové práce: Praktická pomůcka pro studenty vysokých škol*. 1. vyd. Brno: Vydavatelství Knihář, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.

MEŠKO, Dušan a kol. *Akademická příručka*. Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc.; PhDr. Eva Hatarová; Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc., PhDr. Miloševičová, 2006. 2. upr. vyd. Martin: Vydavatelstvo OSVETA, 2004, 2005, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: Několik zásad pro začátečníky*. Alena Miltová. 1. vyd., dotisk 2007. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2007. 209 s. Studijní texty; sv. 34. ISBN 978-80-86429-40-3.

ŠESTÁK, Zdeněk. *Jak psát a přednášet o vědě*. RNDr. Eva Leinerová. 1. vyd. Praha: Academia, 2002. 204 s. ISBN 80-200-0755-5.

BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

Bibliografická citace (bibliografický záznam) je souhrn údajů o citované publikaci umožňující její identifikaci (Liška, 2008, s. 29). Přehled všech záznamů citovaných zdrojů je normou (ČSN ISO 690, 1996) označen jako Soupis bibliografických citací, tzn. Seznam použitých zdrojů.

Každý prvek bibliografické citace musí být oddělen interpunkčním znaménkem. U všech záznamů soupisu je nutno postupovat jednotně a vhodné je držet se obecných zásad.

Obecná podoba bibliografické citace u tištěných dokumentů:

PRIMÁRNÍ odpovědnost. Název: podnázev. Sekundární odpovědnost. **Vydání. Místo vydání: jméno nakladatele, rok vydání. Počet stran. Edice. Poznámky. Standardní číslo.**

Pozn.: Tučně jsou zvýrazněny povinné prvky.

Ukázka:

Knižní publikace

ČMEJRKOVÁ, Světa, DANĚŠ, František, SVĚTLÁ, Jindra. *Jak napsat odborný text*. PhDr. Svatava Matoušková. 1. vyd., dotisk. Praha: LEDA, 1999. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.

ČMEJRKOVÁ, S., DANĚŠ, F., SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*. PhDr. S. Matoušková. 1. vyd., dotisk. Praha: LEDA, 1999. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha: Academia, 1994. ISBN 80-200-0493-9.

Část monografické publikace

HÁLA, Tomáš. Standardizace dokumentů v informačních systémech podle ČSN ISO 690. In *Sborník z letní školy Informační systémy a jejich aplikace*. Brno: Vysoké učení technické – Fakulta stavební, 1998, s. 42–48.

Článek v seriálové publikaci (kurzivou je uváděn název seriálové publikace)

DANĚŠ, František. Jak psát abstrakty. *Vesmír*, 1993, č. 12, s. 709.

Patentový dokument

Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta. *Craft.CASE analysis and modeling tool*. Tvůrce výsledku: Vojtěch MERUNKA. USTPO (Úřad pro patenty a ochranné známky USA) Česká republika. Patent – ochranná známka 78606055.

Obecná podoba bibliografické citace u elektronických dokumentů:

PRIMÁRNÍ odpovědnost. Název: podnázev [Druh nosiče]. Sekundární odpovědnost. **Vydání/Verze. Místo vydání: jméno nakladatele, datum vydání, datum aktualizace/revize [Datum citování u online dokumentů].** Edice. Poznámky. **<Dostupnost a přístup>. Standardní číslo.**

Pozn.: Tučně jsou zvýrazněny povinné prvky.

Ukázky:

Metodický materiál

BRATKOVÁ, Eva. (zprac.). *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2 : metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací* [on-line]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšíř. Praha: Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008-12-22 [2008-12-30]. 60 s. (PDF). Dostupný z WWW: <<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.

(<http://www.evskp.cz>)

Článek v seriálové publikaci

MENOUŠEK, Jiří. Jak (ne)napsat článek pro odborný časopis?. *Ikaros* [online]. 2002, roč. 6, č. 9. [cit. 2002-09-02]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/1127>>. URN-NBN:cz-ik1127. ISSN 1212-5075.

Bibliografické citace dokumentů nezahrnuté do ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2: *vysokoškolské kvalifikační práce, firemní literatura, výzkumné zprávy, normy, oficiální dokumenty, ústní a písemná sdělení.*

Ukázky:

Vysokoškolská kvalifikační práce (bakalářská, diplomová, disertační atd.) – publikovaná

ČERNOHLÁVKOVÁ, Kateřina. *Plagiátorství na vysokých školách*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Kabinet knihovnictví, 2004. 108 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Petra Šedinová.

Nepublikovaná diplomová práce:

DAŇHELKOVÁ, Zuzana. *Mystery shopping*. Praha, 2009. Diplomová práce (Ing.). Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra řízení, 2009-06-01.

DAŇHELKOVÁ, Zuzana. *Mystery shopping : diplomová práce (Ing.)*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, Katedra řízení, 2009-06-01. 84 s., příl. Vedoucí diplomové práce Ing. Štěpán Kala, MBA.

Firemní literatura

Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha – Suchdol. *ALMANACH Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze 1906 – 2006*. 2006. 202 s.

Výzkumná zpráva

ŘÍMOVSKÁ, Pavla a kol. *Rizika z práce u vybraných pracovních míst a profesí v zemědělské prvovýrobě : Redakčně upravená závěrečná zpráva (Ministerstvo zemědělství Národní agentura pro zemědělský výzkum – QF3240)*. Praha: ČZU v Praze, 2005. 22 s. [cit. 2009-10-14] Dostupný z [www: <http://www.mze-vyzkum-infobanka.cz/zpravy-9847.aspx>](http://www.mze-vyzkum-infobanka.cz/zpravy-9847.aspx)

Norma

ČSN ISO 7144 (01 0161). *Dokumentace – Formální úprava disertací a podobných dokumentů*. 1997.

ČSN ISO 7144 (01 0161). *Dokumentace – Formální úprava disertací a podobných dokumentů*. Praha : Český normalizační institut, březen 1997.

Oficiální dokument

Česko. Zákon č. 121/2000 ze dne 1. prosince 2000 o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

Zákon o vysokých školách (Zákon č. 111/1998 Sb.). Dostupné on-line na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakon-c-111-1998-sb-o-vysokych-skolach> [cit. 2009-06-30]

Ústní a písemná sdělení

HRON, Jan : Ústní sdělení. ČZU v Praze. 8. října 2009.

Wikipedie

Design. In *Wikipedie : otevřená encyklopedie* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikimedia Foundation, 2001-, strana naposledy edit. 2009-11-01. [cit. 2002-09-02]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Design>.

Pozn.: Wikipedie je otevřený zdroj informací. Informace jsou zde přepisovány různými autory, v čase se tak mění a v mnoha případech není známa primární (autor příspěvku), ani sekundární (editor příspěvku) odpovědnost za uvedené informace. Pro vědecké a odborné práce proto není vhodné Wikipedii jako zdroj informací používat.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ (SOUPIS BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ)

Pro uspořádání seznamu použitých zdrojů platí následující pravidla (Meško a kol., 2006):

- **Použité zdroje jsou seskupovány dle typu dokumentu:** *tištěné dokumenty* – monografie, části monografií, akademické práce, příspěvky ve sborníku, seriály; *elektronické dokumenty* – webové stránky, elektronické články.
- **Záznamy se řadí** abecedně podle příjmení autora, popř. příjmení prvního z autorů, nebo podle číselných odkazů v textu (viz Číselné citace). Více prací jednoho autora se dále řadí podle názvu. Řazení prací podle pořadí, v němž je na ně v textu odkazováno, je dle normy možné, ale u delších prací nevýhodné (při opakované citaci je i v soupisu nutné uvádět zdroj opakovaně, většinou na úkor přehlednosti).
- Jednotlivé **záznamy se oddělují** buď vynecháním řádku, nebo může být soupis bibliografických citací zpřehledněn předsazením prvního řádku každého záznamu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- ČMEJRKOVÁ, Světlá, DANĚŠ, František, SVĚTLÁ, Jindra. *Jak napsat odborný text*. PhDr. Svatava Matoušková. 1. vyd., dotisk. Praha: LEDA, 1999. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.
- FILKA, Jaroslav. *Metodika tvorby diplomové práce: Praktická pomůcka pro studenty vysokých škol*. 1. vyd. Brno: Vydavatelství Knihař, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.
- LIŠKA, Václav. *Zpracování a obhajoba bakalářské a diplomové práce*. 1. vydání. Praha: Professional Publishing, 2008, 93 s. ISBN 978-80-86946-64-1.
- MERVART, Josef. *Základy metodologie vědy: aplikace na ekonomické vědy*. Praha: Svoboda, 1977. 190 s. ISBN 25-067-77 (060303).
- MEŠKO, Dušan a kol. *Akademická příručka*. Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc.; PhDr. Eva Hatarová; Prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc., PhDr. Miloševičová, 2006. 2. upr. vyd. Martin: Vydavatelstvo OSVETA, 2004, 2005, 2006. 481 s. ISBN 80-8063-219-7.
- SPOUSTA, Vladimír. *Vádemékum autora odborné a vědecké práce humanitního a sociálního zaměření*. Daniela Cichrová. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM®, 2009. 230 s. ISBN 978-80-7204-617-1.
- ŠANDEROVÁ, Jadwiga. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: Několik zásad pro začátečníky*. Alena Miltová. 1. vyd., dotisk 2007. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2007. 209 s. Studijní texty; sv. 34. ISBN 978-80-86429-40-3.
- ŠESTÁK, Zdeněk. *Jak psát a přednášet o vědě*. RNDr. Eva Leinerová. 1. vyd. Praha: Academia, 2002. 204 s. ISBN 80-200-0755-5.
- ČSN ISO 690 (01 0197) *Dokumentace. Bibliografické citace. Obsah, forma a struktura*. Praha: Český normalizační institut, 1996.
- Internetové zdroje:*
- BRATKOVÁ, Eva. (zprac.). *Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2 : metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací* [on-line]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšř. Praha: Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008-12-22 [2009-10-28]. 60 s. (PDF). Dostupný z WWW: <<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.
- BOLDIŠ, Petr. *Doporučení pro psaní diplomových prací* [on-line]. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Studijní a informační centrum, 2003. 19 s. (PDF). [cit. 2002-09-02]. Dostupný z WWW: <http://www.sic.czu.cz/cs/?r=2827>.
- ČERNOHLÁVKOVÁ, Kateřina. *Plagiátorství na vysokých školách* [online]. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Kabinet knihovnictví, 2004. 108 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Petra Šedinová. [cit. 2009-10-28]. Dostupný z WWW: <http://is.muni.cz/th/109574/ff_m/diplomova_prace.pdf>.

ČSN ISO 690-2 (01 0197) *Informace a dokumentace - Bibliografické citace - Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části*. Praha: Český normalizační institut, 1996. Dostupné on-line na https://student.czu.cz/index.php?id_menu=374&id_submenu=407 [cit. 2009-10-28].

ČSN ISO 7144 (01 0161). *Dokumentace – Formální úprava disertací a podobných dokumentů*. Praha : Český normalizační institut, březen 1997.

MASARYKOVA UNIVERZITA, FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ. *Pokyny pro vypracování bakalářské a diplomové práce* [on-line]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2009-10-8. 5 s. (DOC). [cit. 2009-10-28]. Dostupný z WWW: <http://soc.fss.muni.cz/index.php?&zobraz=administrativa>.

MASARYKOVA UNIVERZITA, FAKULTA SPORTOVNÍCH STUDIÍ. *Základní informace o SZZ a pokyny k vypracování závěrečné (bakalářské/diplomové) práce* [on-line]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2006. 13 s. (PDF). [cit. 2009-10-28]. Dostupný z WWW: http://fspd.muni.cz/studium/documents/pokyny_bak_dip_prace.pdf.

STREJČEK, Jindřich. *Psaní diplomových a bakalářských prací* [on-line]. Praha: Univerzita Karlova, Katedra primární pedagogiky, 2009-03-26. (PHP). Dostupný z WWW: http://userweb.pedf.cuni.cz/primped/index.php?option=com_content&task=view&id=91&Itemid=1#bcp [cit. 2009-10-28].

DOPORUČENÉ ZDROJE (BIBLIOGRAFIE)

- ECO, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci*. Petr Mikeš; Ivan Seidl. 1. vyd. Olomouc: Votobia, 1997. 271 s. Velká řada; sv. 27. ISBN 80-7198-173-7.
- KOČIČKA, Pavel, BLAŽEK, Filip. *Praktická typografie*. Praha: Computer Press, 2000. 310 s. ISBN 80-72263-85-4
- LINKEOVÁ, Ivana. *Odborný text ve Wordu*. České Budějovice: KOPP nakladatelství, 2003. 136 s. ISBN 80-7232-208-7
- PETRÁČKOVÁ, Věra, KRAUS, Jiří a kol. *Akademický slovník cizích slov*. 1. vydání (dotisk) 1998, 2000. Praha: Academia, 2001. 834 s. ISBN 80-200-0607-9.
- SGALL, Petr, PANEVOVÁ, Jarmila. *Jak psát a jak nepsat česky*. Prof. MUDr. Pavel Klener, DrSc.; Lenka Ščerbaničová. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2004. 197 s. ISBN 80-246-0871-5.
- SYNEK, Miloslav, SEDLÁČKOVÁ, Helena, VÁVROVÁ, Hana. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. 2. přeprac. vyd. Praha: Nakladatelství Oeconomica Vysoká škola ekonomická v Praze, 2007. 66 s. ISBN 978-80-245-1212-9.
- ŠAUR, Vladimír. *Pravidla českého pravopisu s výkladem mluvnice*. PhDr. Miloslava Ričlová. 1. vyd. Praha: OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, 2005. 456 s. ISBN 80-7360-288-1.
- WILLIAMSOVÁ, Robin. *Na cestě k dokonalosti Grafická úprava pod vedením profesionálů*. Praha: Mobil Media, 2002. 144 s. ISBN 80-86593-32-0.
- KRČÁL, Martin. *Generátor citací* [on-line]. Verze 2.0. [cit. 2010-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.citace.com/generator.php>>
- Česko. *Zákon č. 121/2000 ze dne 1. prosince 2000 o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)* [on-line]. 40 s. (PDF). Dostupný z WWW: <http://www.mkcr.cz/assets/autorske-pravo/zakon_121_2000.pdf>. [cit. 2009-07-24].
- Česko. *Zákon č. 111/1998 Sb. ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)* [on-line]. 61 s. (PDF). [cit. 2009-10-28]. Dostupný z WWW: <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/zakony/VKZakonplatnezeni111_1998.pdf>.
- *Studijní a zkušební řád ČZU v Praze pro studium v bakalářských a magisterských studijních programech* [on-line]. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2009. 11 s. (PDF). [cit. 2009-10-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.czu.cz/cs/?r=305&i=997>>.